

ARBEJDSMILJØAFTALE

FOR

Aarhus Kommune

Gældende pr. 1. januar 2014

Indhold

Forord	3
§ 1 Aftalens område.....	3
§ 2 Struktur og opbygning	3
§ 3 Formål, aktiviteter og metode	4
§ 4 Procedure for gennemførelse og opfølgning af virksomhedsaftalen (arbejds miljøaftalen) ...	5
§ 5 Opgaver og funktioner	5
Arbejds miljøgrupper	6
Lokale MED udvalg	6
Hoved MED Udvalg og Hoved Arbejds miljø Udvalg.....	7
Fælles MED Udvalg og Fælles Arbejds miljø Udvalg	8
§ 6 Ændringer og opsigelse af arbejds miljøaftalen	9
§ 7 Ikrafttræden	9
§ 8 Organisationsplan for arbejds miljøarbejdet i Aarhus Kommune	9

Forord

Denne arbejdsmiljøaftale indgås i henhold til Arbejdsmiljølovens (2010) § 7 og Bekendtgørelse om samarbejde om sikkerhed og sundhed nr. 1181 af 15. oktober 2010 § 20 stk. 1, 2, 3, 4 og 5 samt Rammeaftalen om medindflydelse og medbestemmelse, § 3, stk. 3 og bilag 9, der beskriver, at der kan indgås aftaler mellem parterne om en ændret organisering af sikkerheds- og sundhedsarbejdet, med henblik på at styrke og effektivisere virksomhedernes samarbejde om sikkerhed og sundhed.

Det betyder, at denne Arbejdsmiljøaftale handler om *organiseringen af arbejdsmiljøarbejdet i Aarhus Kommune*, med henblik på at styrke og effektivisere samarbejdet om sikkerhed og sundhed.

Arbejdsmiljøorganisationens opgaver, funktioner, pligter og rettigheder mv., der er fastlagt i arbejdsmiljølovgivningen er obligatorisk og kan ikke fraviges ved aftale.

§ 1 Aftalens område

Arbejdsmiljøaftalen gælder for alle ansatte i Aarhus kommune, herunder ansatte ved selvejende institutioner, der har indgået driftsoverenskomst med Aarhus kommune og hvis løn- og ansættelsesvilkår er omfattet af Kommunernes Lønningsnævns tilsyn. For de selvejende institutioners deltagelse i den fælles arbejdsmiljøorganisation foregår det på de vilkår, der er beskrevet i Bekendtgørelse om samarbejde om sundhed og sikkerhed nr. 1181 af 15. oktober 2010 § 21 stk. 1 punkt 3 og stk. 2 punkterne 1 – 5.

Denne arbejdsmiljøaftale indeholder følgende elementer, som er obligatoriske i en arbejdsmiljøaftale:

- Beskrivelse af de aktiviteter/metoder, der kan anvendes for at sikre, at organiseringen af samarbejdet om sikkerhed og sundhed i Aarhus Kommune styrker og effektiviserer funktionsvaretagelsen. (§ 3)
- Beskrivelse af en procedure for gennemførelse og opfølgning af virksomhedsaftalen (arbejdsmiljøaftalen) på virksomheden. (§ 4)
- Angivelse og beskrivelse af, hvordan opgaver og funktioner varetages (i henhold til de i loven foreskrevne), herunder arbejdsledernes, arbejdsmiljøudvalgenes, arbejdsmiljøgruppernes og de øvrige ansattes deltagelse i arbejdsmiljøarbejdet. (§ 5)
- Beskrivelse af, hvordan Arbejdsmiljøaftalen kan ændres og opsiges. (§ 6)
- Oversigt over den aftalte organisering af samarbejdet om sikkerhed og sundhed i form af en organisationsplan. (§ 8)

§ 2 Struktur og opbygning

Fælles MED Udvalget er det øverste udvalg for medindflydelse og medbestemmelse samt øverste udvalg på arbejdsmiljøområdet.

MED-strukturens opbygning afspejler ledelsesstrukturen.

Ved uoverensstemmelser / tvivlsspørgsmål kan der i bestræbelserne på at opnå enighed indhentes bistand og vejledning fra et overliggende udvalg.

Aarhus Kommune har én-strengt MED struktur på alle niveauer, hvilket bl.a. indebærer, at MED-udvalgene varetager arbejdsmiljøfunktioner i henhold til lovgivningen. Det betyder, at arbejdsmiljøforhold og samarbejdsforhold drøftes i samme udvalg.

Under henholdsvis Fælles MED Udvalg og Hoved MED Udvalg nedsættes Arbejdsmiljø Udvalg. Disse benævnes: Fælles Arbejdsmiljø Udvalg og Hoved Arbejdsmiljø Udvalg.

Det lokale arbejdsmiljøarbejde er organiseret i Arbejdsmiljøgrupperne under de Lokale MED udvalg.

Det enkelte Hoved MED Udvalg kan beslutte, at der kan oprettes et Arbejdsmiljøudvalg under Lokale MED Udvalg udover Arbejdsmiljøgrupperne.

Lokal MED Udvalg kan beslutte organisering udover den obligatoriske. Organiseringen skal begrundes og beskrives.

Der udarbejdes særskilt kommissorium og forretningsorden for Arbejdsmiljø Udvalg nedsat under Fælles MED Udvalg og under Hoved MED Udvalg.

Kommissorium og Forretningsorden skal sikre Arbejdsmiljøudvalgenes reference til de respektive MED Udvalg, samt sikre deres kompetence til at udføre den løbende koordinering af arbejdsmiljøarbejdet mellem MED møderne.

Nærhedsprincip

Arbejdsmiljøorganisationen skal til enhver tid kunne løse sine opgaver på tilfredsstillende måde. Organiseringen af arbejdet og antallet af arbejdsmiljørepræsentanter skal tage hensyn til:

- ledelsesstrukturen i virksomheden
- virksomhedens geografiske beliggenhed
- de forskellige typer arbejde, der udføres i virksomheden
- hvornår på døgnet arbejdet foregår i virksomheden.

Antallet af arbejdsmiljørepræsentanter fastsættes således, at alle ansatte kan komme i kontakt med arbejdspladsens arbejdsmiljørepræsentanter og således, at de ansatte kan drøfte arbejdsmiljøforhold med medlemmer af arbejdsmiljøorganisationen inden for den ansattes arbejdstid. Antallet af arbejdsledere i arbejdsmiljøorganisationen fastsættes således, at der sikres viden om virksomhedens produktion og ydelse.

Arbejdsmiljørepræsentanterne vælges efter de almindelige bestemmelser i Rammeaftalen om medindflydelse og medbestemmelse indgået af KL og KTO. Alle ansatte på arbejdspladsen skal være "dækket" af en arbejdsmiljørepræsentant.

§ 3 Formål, aktiviteter og metode

Arbejdsmiljøaftalen har til formål at styrke og udvikle arbejdsmiljø- og sundhedsarbejdet, herunder organiseringen i alle led, så der er et dynamisk, systematisk, forebyggende og sundhedsfremmende arbejdsmiljøarbejde. Følgende aktiviteter og metoder medvirker til at styrke og effektivisere arbejdsmiljøarbejdet:

- implementering af lovgivning, bekendtgørelser, vejledninger m.m. vedr. arbejdsmiljøet,
- opfølgning på arbejdsulykker,

- udarbejdelse af planer for organiseret arbejdsmiljøarbejde på Fælles MED Udvalgs- og Hoved MED Udvalgsniveau, der kan omsættes i det daglige arbejdsmiljøarbejde i Lokal MED Udvalg (Lokal Arbejdsmiljø Udvalg, hvis et sådant er oprettet) og i Arbejdsmiljø-grupperne,
- forpligtende opfølgning på reaktioner fra Arbejdstilsynet,
- målrettet opfølgning på arbejdsmiljørelaterede faktorer bag sygefravær,
- kortlægning af det psykiske arbejdsmiljø og efterfølgende målrettet indsats for forbedring,
- målrettet forebyggende indsats i forhold til det fysiske og psykiske arbejdsmiljø,
- på baggrund af den årlige arbejdsmiljødrøftelse i Fælles MED Udvalget udarbejdes lokale arbejdsmiljøplaner på Hoved MED Udvalgs-niveau.
- Med baggrund i afrapporteringer fra arbejdsmiljøcertificeringen, vil Fælles MED Udvalget en gang om året blive præsenteret for en vurdering af de væsentligste arbejdsmiljøforhold i Aarhus Kommune, set i forhold til de strategiske indsatsområder defineret i Fælles MED Udvalget. Ved eventuel ophør af arbejdsmiljøcertificering i Aarhus Kommune videreføres proceduren.

§ 4 Procedure for gennemførelse og opfølgning af virksomhedsaftalen (arbejdsmiljøaftalen)

Fælles MED Udvalget drøfter en gang om året gennemførelse og opfølgning på arbejdsmiljøarbejdet som led i den årlige arbejdsmiljødrøftelse, hvor bl.a. mål, hensigter, aktiviteter og metoder i arbejdsmiljøarbejdet inddrages.

Aarhus Kommune er arbejdsmiljøcertificeret, og arbejdsmiljøledelse fordrer samarbejde på og mellem de forskellige niveauer i organisationen. De enkelte magistratsafdelinger tydeliggør, hvordan de udveksler viden og giver feedback mellem de forskellige niveauer i afdelingen om fx reaktioner fra Arbejdstilsynet, statistik over arbejdsulykker og sygefravær, samt hvilke initiativer, der er lavet for opfølgning og evaluering. Som en del af arbejdsmiljøledelsen skal hver magistratsafdeling lave en arbejdsmiljøredegørelse. Den og opsamling fra eksterne og interne audits, kan danne grundlag for tilbagemelding til Hoved Med Udvalget. Dertil kommer, at Fælles MED Udvalget årligt vil blive præsenteret for en vurdering af de væsentligste arbejdsmiljøforhold i Aarhus Kommune.

§ 5 Opgaver og funktioner

Organiseringen af arbejdsmiljøopgaverne sker i udgangspunktet i den under § 2 nævnte organisering, hvoraf det bl.a. fremgår, at MED-strukturens opbygning tænkes sammen med og afspejler ledelsesstrukturen.

Arbejdsmiljøorganisationen skal tage hånd om arbejdsmiljøproblemer på arbejdspladsen og forebygge at nye problemer opstår.

De strategiske arbejdsmiljøopgaver varetages af Fælles Arbejdsmiljø Udvalg og Hoved Arbejdsmiljø Udvalg. Med "strategisk" menes de overordnede, planlæggende, fremadrettede og koordinerende opgaver. Der henvises til § 17 i Bekendtgørelse om samarbejde om sikkerhed og sundhed, nr. 1181.

De operationelle arbejdsmiljøopgaver varetages af Lokal MED Udvalg og Lokal Arbejdsmiljø Udvalg, såfremt det er besluttet at nedsætte et Lokal Arbejdsmiljø Udvalg. De operationelle opgaver udføres af Arbejdsmiljøgrupperne. Med "operationelt" arbejdsmiljø menes de daglige opgaver, der udføres af arbejdsmiljøgruppen for den del af organisationen, som arbejdsmiljøgruppen dækker. Løsningen af de operationelle opgaver sker med respekt for de vedtagne strategiske arbejdsmiljøplaner. Der henvises til § 18 i Bekendtgørelse om samarbejde om sikkerhed og sundhed, nr. 1181.

Arbejdsmiljøgrupper

Arbejdsmiljøgrupperne er hjørnestenen i det daglige arbejdsmiljøarbejde. De arbejder for at fremme sikkerhed, sundhed, udvikling, arbejdsglæde og trivsel for medarbejdere og ledere. Det kræver et kontinuerligt fokus på trivsel og godt arbejdsmiljø – både fysisk og psykisk.

Arbejdsmiljøgruppen skal med udgangspunkt i Bekendtgørelse om samarbejde om sikkerhed og sundhed, nr. 1181 af 15. oktober 2010 §§ 18 og 19, forestå det daglige arbejdsmiljøarbejde. Arbejdsmiljøgruppen skal sikre, at de vedtagne overordnede fælles mål udmøntes og omsættes til lokale handlinger og indsatser efter en sammenhængende plan. Arbejdsmiljøgruppen kortlægger de væsentligste arbejdsmiljøudfordringer og prioriterer blandt disse. Det er vigtigt, at foretage denne vurdering og prioritering, så man kan sætte arbejdsmiljøindsatsen ind på de væsentlige steder.

Arbejdsmiljøgrupperne laver en vurdering af den eller de største arbejdsmiljømæssige risici ved arbejdsområdet. Det kan både være fysisk og psykisk. Når de væsentligste arbejdsmiljøudfordringer er kortlagt, foretager arbejdsmiljøgruppen en prioritering blandt disse. Dvs. hvad er det vigtigste at tage fat på.

Risikovurderingen kan foregå både som en del af APV, eller den kan kobles til den årlige arbejdsmiljødrøftelse, som alle MED Udvalg gennemfører.

Arbejdsmiljøgruppen afrapporterer status på indsatsen til MED Udvalget og Arbejdsmiljøudvalget, hvor et sådant er besluttet oprettet – herunder afrapportering af problematikker, som ikke kan håndteres lokalt.

Sammensætning og reference

Arbejdsmiljøgruppen består af en arbejdsleder og en (eller flere) Arbejdsmiljørepræsentanter fra området.

Arbejdsmiljøgruppen refererer til nærmeste leder i linjeorganisationen.

Lokale MED udvalg

Lokal MED Udvalgene er de øverste udvalg på Arbejdsmiljøområdet for de ledelsesområder, som Lokal MED udvalgene dækker. De Lokale MED Udvalg kan efter beslutning i Hoved MED Udvalgene nedsætte et Lokalt Arbejdsmiljø Udvalg. Et lokalt Arbejdsmiljø Udvalg refererer i givet fald til det Lokale MED Udvalg.

Et Lokalt Arbejdsmiljø Udvalg har eget kommissorium, egen forretningsorden og kompetence til praktisk og operationelt at koordinere Arbejdsmiljøgruppernes arbejde, håndtere arbejdsmiljøproblematikker samt almene sundhedsproblematikker inden for de ledelsesområder, som Lokal MED Udvalgene dækker.

Det lokale MED Udvalg har ansvaret for varetagelsen af de operationelle arbejdsmiljøopgaver. De operationelle opgaver udføres af Arbejdsmiljøgrupperne i samarbejde med Lokal MED Udvalg og Lokal Arbejdsmiljø Udvalg, såfremt et sådant er besluttet nedsat.

Lokale MED Udvalg sætter fokus på og tager initiativ til koordinering mellem Hoved MED Udvalget, Lokal MED Udvalg og Arbejdsmiljøgrupperne inden for området, således at informationer og informationsveje mellem udvalg og arbejdsmiljøgrupper er tydelige og tilgængelige – begge veje.

Lokal Med Udvalg skal sikre lokal implementering, opfølgning og evaluering af indsatsområder på arbejdsmiljøområdet, som er vedtaget i Hoved MED Udvalget.

Sammensætning og reference (se nærmere i Aarhus Kommunes Lokale MED-aftale § 5)

Formanden for Lokal MED Udvalget refererer til nærmeste leder i linjeorganisationen.

Formanden for et Arbejdsmiljøudvalg nedsat under et Lokalt MED Udvalg er en ledelsesrepræsentant.

Lokal MED Udvalgets Arbejdsmiljøudvalg planlægger og koordinerer på vegne af Lokal MED Udvalget det daglige arbejdsmiljøarbejde.

For at fremme samarbejdet om arbejdsmiljøindsatsen, har en arbejdsleder og en arbejdsmiljørepræsentant sæde i de Lokale MED Udvalg.

Hoved MED Udvalg og Hoved Arbejdsmiljø Udvalg

Hoved MED Udvalgene er de øverste udvalg på Arbejdsmiljøområdet for de ledelsesområder, som Hoved MED Udvalgene dækker. Hoved MED Udvalg nedsætter et Hoved Arbejdsmiljø Udvalg som underudvalg, med reference til Hoved MED Udvalget. Der udarbejdes kommissorium og forretningsorden for Hoved Arbejdsmiljø Udvalget. Hoved Arbejdsmiljø Udvalget skal forestå den løbende koordinering af Arbejdsmiljøarbejdet mellem Hoved MED Udvalgsmøderne.

Hoved MED Udvalget og Hoved Arbejdsmiljø Udvalget, varetager de strategiske arbejdsmiljøopgaver med udgangspunkt i Bekendtgørelse om samarbejde om sikkerhed og sundhed, nr. 1181 af 15. oktober 2010 § 17.

Hoved MED Udvalget og Hoved Arbejdsmiljø Udvalget drøfter årligt mål og hensigter i udviklingen af arbejdsmiljøet, samt evaluerer på resultater opnået i det forløbne år.

På baggrund af en årlig arbejdsmiljødrøftelse:

- udarbejdes en plan for, hvad man skal fokusere på i det kommende år (konkrete arbejdsmiljøsmål og implementeringsplaner)
- vurderes, om det foregående års mål er nået (opfølgning på målopfyldelse) og,
- sættes mål for det kommende års samarbejde,
- foretages en vurdering af arbejdsmiljøledelsessystemet

Hovedformålet med den årlige arbejdsmiljødrøftelse er at forebygge arbejdsmiljøproblemer og lægge rammerne for udnyttelsen af ressourcerne bedst muligt.

Planer for forbedring af arbejdsmiljøet integreres i afdelingens øvrige planlægnings- og beslutningsprocesser.

I drøftelsen indgår de overordnede rammer besluttet i Fælles MED Udvalget, der gælder for hele Aarhus Kommune, herunder implementering, opfølgning og evaluering af indsatsområder vedtaget i Fælles MED Udvalget.

Hoved MED Udvalget og Hoved Arbejdsmiljø Udvalget koordinerer mellem Fælles MED Udvalget/Fælles Arbejdsmiljø Udvalg, Hoved MED Udvalget/Hoved Arbejdsmiljø Udvalg, og Lokal

MED Udvalgene, så informationer og informationsveje mellem udvalgene er tydelige og tilgængelige.

Sammensætning og reference (se nærmere i Aarhus Kommunes Lokale MED-aftale § 5)
Formanden for Hoved MED Udvalget refererer til nærmeste leder i linjeorganisationen.

Formanden for Hoved Arbejdsmiljø Udvalget udpeges af Hoved MED Udvalgets ledelsesrepræsentanter.

Pågældende varetager den daglige organisering af arbejdsmiljøarbejdet på Hoved MED Udvalgets vegne.

Hoved Arbejdsmiljø Udvalget refererer til Hoved MED Udvalget og koordinerer de Lokale MED udvalgs arbejdsmiljøarbejde.

Fælles MED Udvalg og Fælles Arbejdsmiljø Udvalg

Fælles MED Udvalg er øverste udvalg på arbejdsmiljø- og sundhedsområdet for hele kommunen. Fælles MED Udvalg nedsætter et Fælles Arbejdsmiljø Udvalg som underudvalg med reference til Fælles Med Udvalget. Fælles MED udvalget udarbejder kommissorium og forretningsorden for Fælles Arbejdsmiljø udvalget. Fælles Arbejdsmiljø Udvalget organiserer den løbende koordinering af arbejdsmiljøarbejdet mellem Fælles MED Udvalgs møderne.

Fælles MED Udvalg varetager med udgangspunkt i § 17 i Bekendtgørelse om samarbejde om sikkerhed og sundhed nr. 1181, de strategiske arbejdsmiljøopgaver, hvormed menes de overordnede, planlæggende, fremadrettede og koordinerende opgaver.

Årlig arbejdsmiljødrøftelse i Fælles MED udvalget

Fælles MED Udvalget har en årlig arbejdsmiljødrøftelse på baggrund af oplæg fra Fælles Arbejdsmiljø Udvalget.

Med baggrund i afrapporteringer fra arbejdsmiljøcertificeringen vil Fælles MED Udvalget en gang om året blive præsenteret for en vurdering af de væsentligste arbejdsmiljøforhold i Aarhus Kommune, set i forhold til de strategiske indsatsområder defineret i Fælles MED Udvalget. Ved eventuelt ophør af arbejdsmiljøcertificering i Aarhus Kommune videreføres proceduren.

Fælles MED Udvalgets årlige arbejdsmiljødrøftelse inddrager mål og hensigter i udviklingen af arbejdsmiljøet, samt evaluerer på resultater opnået i det forløbne år.

Hovedformålet med drøftelsen er at forebygge arbejdsmiljøproblemer og sætte rammerne for udnyttelsen af ressourcerne bedst muligt, herunder sikre en overordnet koordinering af arbejdsmiljøindsatsen.

På baggrund af den årlige arbejdsmiljødrøftelse skal Fælles MED udvalget følge:

- foretage opfølgning på målopfyldelse
- udarbejde en strategiplan for det/de kommende år (overordnede arbejdsmiljømål og implementeringsrammer)
- sætte mål for det kommende års samarbejde.

Planer for forbedring af arbejdsmiljøet integreres i kommunens øvrige planlægnings- og beslutningsprocesser.

Den årlige arbejdsmiljødrøftelse bør indtænke den strategiske drøftelse, som Fælles MED Udvalget har hvert år, som led i den strategiske planlægning af MED-arbejdet. Der henvises til

Rammeaftale om medindflydelse og medbestemmelse § 9, stk. 5 og til § 6 i Den Lokale MED Aftale.

Arbejds miljøpolitik

Fælles MED Udvalget formulerer en arbejds miljøpolitik i Aarhus Kommune, der skal udgøre grundlaget og rammerne for udarbejdelse af de lokale Arbejds miljøaftaler, arbejds miljøstrategier og indsats-/fokusområder, samt arbejds miljømål på Hoved MED Udvalgsniveau.

Arbejds miljøpolitikken skal indeholde:

- en procedure for, hvorledes Hoved MED Udvalget rådgiver arbejdsgiveren om løsningen af sikkerheds- og sundhedsmæssige spørgsmål
- hvordan arbejds miljø integreres i strategisk ledelse, i daglig drift
- rådgivning om virksomhedens kompetenceudviklingsplan for arbejds miljørepræsentanter og arbejdsledere i arbejds miljøorganisationen.

Der henvises til Bekendtgørelse nr. 1181 af 15. oktober 2010 § 17 stk. 6 og 10.

Sammensætning og reference

Formanden for Fælles MED Udvalget er øverste ansvarlige for MED organisationen, herunder arbejds miljøorganisationen, i Aarhus Kommune.

Formanden for det af Fælles MED Udvalget nedsatte Fælles Arbejds miljø Udvalg udpeges af Fælles MED Udvalgets ledelsesrepræsentanter.

Fælles Arbejds miljø Udvalget refererer til Fælles MED Udvalget og koordinerer Hoved Arbejds miljø Udvalgenes arbejds miljøarbejde (jf. Aarhus Kommunes lokale MED-aftale, § 5).

§ 6 Ændringer og opsigelse af arbejds miljøaftalen

Ændrings- og opsigelsesbestemmelser følger de bestemmelser, som gælder for Aarhus Kommunes Lokale MED-Aftale (§ 11).

§ 7 Ikrafttræden

Arbejds miljøaftalen træder i kraft fra den 01.01.2014. Arbejds miljøaftalen er forhandlet og besluttet af Forhandlingsorganet, sammen med den Lokale MED-aftale.

§ 8 Organisationsplan for arbejds miljøarbejdet i Aarhus Kommune

Den samlede organisationsplan for Arbejds miljøorganisationen skal fremgå af Aarhus Kommunes lokale MED Aftale (bilag 2 til Aarhus Kommunes lokale MED-aftale).

Oversigter over formand, daglig sikkerhedsleder, valgt ledelsesrepræsentant- (er) og valgt Arbejds miljørepræsentant-(er) ved Fælles MED Udvalg, Hoved MED Udvalgene samt ved Lokal MED udvalgene, skal fremgå af intranettet i Aarhus Kommune eller af Aarhus Kommunes hjemmeside www.aarhuskommune.dk